

Motion till riksdagen 2019/20:3133

av **Lawen Redar (S)**

Strategier för en långsiktigt hållbar utveckling

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om arbetet för att säkra en långsiktigt hållbar utveckling och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En helt central faktor i utvecklandet av det moderna välfärdssamhället har varit ekonomisk tillväxt. Med tillväxt har resurser samlats till såväl privata som offentliga investeringar, utbyggd gemensam välfärd samt transfereringssystem. Ekonomin och samhällsutvecklingen har i högsta grad varit beroende av ekonomisk tillväxt.

Vårt beroende av fortsatt ekonomisk tillväxt kan dock innebära ett risktagande. Därför finns anledning att förbereda sig på att den ekonomiska tillväxten kan avta i framtiden, vare sig vi vill eller inte. En åldrande befolkning är ett skäl. Ett annat skäl är de svåra effekter klimatförändringarna riskerar att medföra. Men framförallt handlar det om att vi arbetar strategiskt för en långsiktigt hållbar utveckling, där kanske inte ekonomisk tillväxt ska mätas med rent kvantitativa ”resursförbrukningstermer”.

Ekonomisk tillväxt och energianvändning har ofta hängt ihop med ökade utsläpp av växthusgaser och utarmning av ekosystem. Just därför har mycket av den miljöpolitiska debatten kommit att handla om möjligheterna att frikoppla tillväxten från miljöförstörelsen och skapa en hållbar tillväxt. Nu pekar dock allt fler på att den tillväxttakt vi vant oss vid inte är långsiktigt hållbar och att de ekonomiska nedgångar västvärlden brottas med inte enbart är ett tillfälligt avbrott i en i övrigt naturlig uppåtgående kurva. Om detta skulle visa sig stämma innebär det stora utmaningar för centrala funktioner i samhället som bygger på antagandet om en årlig tillväxttakt mätt på dagens sätt.

Forskningsprogrammet Bortom BNP-tillväxt – Scenarier för hållbart samhällsbyggande, under ledning av Åsa Svenfelt, filosofie doktor i miljöstrategisk analys på KTH, och Göran Finnveden, professor i miljöstrategisk analys samt vicerektor för

hållbar utveckling på KHT, har sedan 2013 undersökt vad som skulle kunna hända i det svenska samhället när tillväxt inte ses som ett självändamål. Fyra scenarier för en hållbar framtid i Sverige 2050 har tagits fram, vilka alla innebär stora samhällsförändringar. Utgångspunkterna är att klimatmålen ska uppnås och att svenskarnas konsumtion inte ska ta mer mark i anspråk än vad som finns tillgängligt globalt.

Scenarierna har fokuserat på:

- Kollaborativ ekonomi: hur det digitaliserade samhället kan generera att fler människor delar på varor och omsorg.
- Lokal självförsörjning: en utvecklad landsbygd där Sverige tar tillvara lokala resurser och förmågor och har en hög grad av självförsörjning.
- Automatisering för livskvalitet: där samhället är automatiserat och människor har kunnat växla in produktivitetsvinster i minskad arbetstid.
- Cirkulär ekonomi i välfärdsstaten: där staten styr mot hållbar design, kretslopp och en stark välfärd.

Det finns många alternativ och lösningar som sätter hållbar utveckling och rättvis fördelning som utgångspunkt för samhällsutvecklingen. De förtjänar att diskuteras på allvar sett till den snabba globala uppvärmningen och svenskarnas ekologiska fotavtryck. Men en utebliven eller negativ ekonomisk tillväxt skulle innebära stora utmaningar för politikens möjligheter i sin helhet. Därför måste vi skapa ytterligare kunskap kring hur en framtid med betydligt lägre tillväxt än den vi vant oss vid skulle se ut.

Lawen Redar (S)